

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1644. usque ad annum 1651

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1779

VD18 90119177

§. 86. Quædam compositionis media Catholicis a Protestantibus proposita,
& Catholicorum responsa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67359)

Sæc. XVII. derunt Catholici, id statutum esse in
A. C. 1646. Imperialibus Constitutionibus, quæ
 nullum casum exciperent.

VIII. Quia vero Protestantes, in
 ordinariis & extraordinariis deputatio-
 nibus parem utriusque partis numerum
 esse servandum postularunt, hinc re-
 gesserunt Catholici, ad ordinarias De-
 putationes Electoribus &c. jam diu
 ante Protestantes jus esse acquisitum,
 in extraordinariis quidem quandoque
 numerum fuisse auctum, nunquam ve-
 ro auditum, parem ex utraque parte
 numerum fuisse.

IX. Circa Donawerthanam urbem
 responderunt Catholici, illius urbis ci-
 ves sibi sua contumacia bannum Imperii
 accersivisse, reddendam autem esse ur-
 bem, si Electori Bavaro executionis
 expensæ fuerint refusæ: si autem Ru-
 dolphus II. hanc urbem plene restitui
 pollicitus esset, id sine damno tertii in-
 telligendum esse.

X. Articulum de Justitia Catholici
 ad generalia Imperii comitia rejecerunt.

§. LXXXVI.

*Quædam compositionis media Catho-
 licis a Protestantibus proposita, &
 Catholicorum responsa.*

Has

Has Catholicorum responsiones ad Protestantium gravamina Trautmansdorffius Comes Cæsareæ Legationis Princeps Protestantibus, ac postea Suecis Osnabrugæ communicabat, quas postea unacum Protestantium gravaminibus ipsimet Catholici Mediatoribus utriusque partis tradebant. Querendi causam longe æquiores Catholicis esse, fatebantur non modo Cæsarei, sed & Mediatores, imo ipsemet Oxenfirnius Comes Sueciæ Legatus ingenue fassus est, se hucusque ignorasse, quod tam fundatas querendi causas haberent Catholici: Verum jam firmum fixumque erat, Protestantium arbitrio nonnihil indulgere, eorumque amicitiam Ecclesiasticorum spoliis emere. Hanc in rem proponebatur, annorum terminum, quibus Ecclesiasticorum quorundam bonorum possessio in Pragensi tractatu Protestantibus indulta fuerat, prorogandum, & salvis Catholicorum conscientis quædam postulata circa temporalia Protestantibus esse concedenda. Hanc Catholicorum indulgentiam commendabat Trautmansdorffius, quocirca a Protestantibus petiit, ut mentem suam de super explicarent. Hi ergo quasdam declarationes Osnabrugæ, alias Monasterii Trautmansdorffio tradiderunt,

Sæc. XVII.
 A. C. 1646.

*Maier alt.
 pac. Westph.
 t. 2. l. 15.*

*§. 1. Et seqq.
 Adam re-
 lat. l. 12.*

pag. 211.

quas

Sæc. XVII. A. C. 1646. quas tamen Catholici ipsis prioribus eorum postulatis longe duriores, magis enormes, & in totale Religionis Catholicæ exterminium collimare deprehenderunt: ad eas tamen responderunt, pacisque studio animati, ad illa descendendum temperamenta, quæ ab ipsis Protestantibus haud rejicienda crederent: Erant autem nova Protestantium petita.

I. Hac transactione etiam absentes obstringantur, sique conventio hæc in irritum caderet, salva permaneant Protestantibus jura pristina: Responderunt Catholici, idem quoque sibi esse concedendum.

II. Passaviensis transactio & pax Religionis sit fundamentum & norma conventionis: reservatum autem Ecclesiasticum rejiciatur & Archiepiscopatus &c. qui ab anno millesimo sexcentesimo decimo octavo Lutherani fuerunt, tales maneant, qui vero Catholici, Catholicis reddantur, & qui fuerunt mixti, in eum statum, quo præfato anno fuerunt, redigantur. Responderunt Catholici, pro norma eas haberi, in sano tamen sensu acceptas: reservatum vero esse partem essentialem pacis religiosæ, proin rejici non posse, nihilominus Catholicos, etsi omnia bona Ecclesiastica ante & post hanc pacem ablata

ablata repetere possent, condescendere. Sæc. XVII.
A. C. 1646.
tamen, ut Protestantes adhuc per quadraginta annos ea, quæ ab anno hujus sæculi vigesimo septimo die duodecima Novembris possederunt, possidere valeant, nisi interim in Catholicorum potestatem legitime venerint: Ab ejusmodi tamen Archiepiscopatibus &c. nullatenus excludendos esse Catholicos, nec eorum electiones, aut postulationes esse præpediendas, sed Catholicis liberum suæ Religionis exercitium in his Ecclesiis per istos 40. annos relinquendum.

III. Aboleantur Menses Papales, & Pontificis collationes, nec Prælati Evangelicus a Papa confirmationem, sed duntaxat a Cæsare regalia petat, cui primarum precum jus ita integrum maneat, ut etiam Lutheranus vocetur ad Ecclesias Lutheranas: Responsum est a Catholicis, omnino servandos esse Menses Papales & preces primarias, uti antea, Electos quoque & postulatos etiam a Papa promotos a Cæsare esse protegendos.

IV. Horum Archiepiscopatum &c. Prælati in Imperii conventibus gaudeant jure Sessionis & suffragii, R. id indulgendum esse ablatorum Archiepiscopatum possessoribus nonnisi in circularibus Diæti, quin ab iis Catholici
arcean-

Sæc. XVII. arceantur, in universalibus autem Imperii comitiis servandum esse usitatum hucusque morem.

V. Catholicus Archiepiscopus &c. si a fide cum majori parte Capituli deficit, habeat jus reformandi, si vero *solus* sit Apostata, quoad vixerit, gaudeat omnibus possessionibus, excepto jure reformandi, eo mortuo, liberum sit subrogare Catholicum vel Lutheranum: si vero Catholici Protestantem elegerint, hic sine reformandi jure omnes possessiones ad dies vitæ habeat: idem observetur in Ecclesiis Protestantium: verum Catholici insisterunt dispositioni in reservato factæ.

VI. Omnes mediatae Ecclesiæ a præfato anno occupatæ, perpetuo Protestantibus cedantur, quæ vero hoc anno penes Catholicos erant, etsi in Protestantium terris sitæ, Catholicis relinquuntur, nullatenus tamen Jesuitis aut aliis, pro quibus non sunt fundatæ, tradantur, sitque in arbitrio Conventuum vel majoris partis, Protestantium sectam amplecti, Lutheranum Abbatem vel Priorem eligere, aut cænobia &c. Protestantibus resignare, salva quoque maneant Protestantibus jura visitandi &c. concionatores, & in monasteriis Virginum Præpositos Lutheranos constituendi, quibus Dominis

minis Religiosi Catholici in civilibus & Sæc. XVII.
 criminalibus sint subjecti, & ad ferenda A. C. 1646.
 onera consueta obstricti. Responderunt
 Catholici, quod hæc bona ubicunque
 sita post pacem Passaviensem occupata
 Protestantibus per 40. annos libere re-
 linquant, si ea præfato anno & die pos-
 sederunt, & etiamnum possideant, nisi
 interea possessionis habitæ titulus eva-
 nuerit, aut per alias decisiones juridi-
 cas vel pacta Catholicis aliunde debean-
 tur: nobilitati autem immediatæ con-
 cessum non sit Religionem Catholicam
 in suis terris abolere, minus Catholicos
 subditos ad sectam inducere, vel Nobi-
 litatem Catholicam immediatam in suæ
 Religionis usu turbare. In illis vero
 civitatibus Imperialibus, ubi hoc tem-
 pore sola viguit secta, maneat illa una-
 cum bonis a præfato anno possessis per
 quadraginta annos, ita tamen, ut Ca-
 tholicis unum vel plura Tempora pro li-
 bero exercitio Religionis relinquuntur,
 & Protestantes teneantur restituere
 bona postea occupata & illas ædes
 Sacras, quas ipsi anno Christi millesi-
 mo sexcentesimo vigesimo septimo de-
 moliti sunt.

VII. Omnibus subditis Protestanti-
 bus Catholici liberum, saltem privatum
 sectæ usum permittant, sique ex Pro-
 testantibus nonnulli in ditiones Catho-
Hist. Eccles. Tom. LXI. U lico-

Sæc. XVII. licorum migrare velint, recipiantur, A. C. 1646. nec juramentis pactisque sectæ contrariis onerentur, nec etiam ab officiis, hæreditatibus, aut sepultura communi arceantur, nec ad emigrandum cogantur: aboleantur vero reformationes non nisi titulo juris gladii, detentionis, vel Patronatus factæ: Respondebant Catholici, hoc postulatum esse paci Religionis contrarium: ne tamen emigrationi terminus nimis angustus præfigeretur, Catholicos esse prospecturos.

VIII. Reditus, decimæ &c. quæ ad Evangelicas Ecclesias omnes spectant, etiam ex Catholicorum territoriis penduntur, factaque sint Protestantibus advocatiæ jura in Cænobiis Catholicis usitata, sique ex Protestantibus aliquis ex suis fundationem fecerit, semper proventus illuc penduntur, etsi Successor factus fuerit Catholicus, & reditus &c. qui Ecclesiis destructis pendebantur, dentur possessoribus anni hujus sæculi decimi octavi, quæ vero ab hoc anno fuerunt desolatæ, earum reditus territorium sequantur: id concesserunt Catholici quantum ad reditus ex territoriis Protestantium profluentes, ita tamen, ut innovationes præteritæ & futuræ rejiciantur, & æqualis semper inter Catholicos & Protestantes fiat distributio.

IX.

IX. Omnis Jurisdictio Ecclesiastica Sæc. XVII.
 in Protestantes, necnon jura Papalia A. C. 1646.
 tollantur: Annuere Catholici, salva Re-
 ligionis pace, & jurisdictione Ecclesia-
 stica in casibus Protestantium sectam
 non concernentibus, proin salva ma-
 neat jurisdictione in Catholicos in Prote-
 stantium territoriis habitantes, in caus-
 sis autem matrimonialibus, si contra-
 hentes sint Lutherani, & Protestantes
 in possessione fuerint cognoscendi, dein-
 cept per 40. annos cognoscant, si au-
 tem in possessione fuerunt Catholici, si
 una saltem, vel utraque pars Catholi-
 cam Religionem profiteatur, hoc jus,
 æque ac ceteræ causæ Augustanam
 confessionem non tangentes, uti juris
 Patronatus, decimarum, sacrilegii &c.
 penes Catholicos permaneant.

X. Edictum Cæsaris restitutorium
 irritum declaretur; ad hoc responde-
 runt Catholici, hanc declarationem esse
 superfluum, cum de hujus edicti con-
 tentis in præsentiarum contendatur,
 an autem Calvinistæ etiam hac con-
 ventione frui debeant, Lutherani de-
 super suam mentem explicarent,
 Scwenkfeldianos vero & Anabaptistas,
 aliosque Sectarios ubique eliminandos
 esse: ad ceteros vero Protestantium ar-
 ticulos Catholici ea, quæ in nuperis
 suis responsis jam pridem dicta sunt,
 U 2 repe-

Sæc. XVII. repetebant, salvo jure addendi, de-
A. C. 1646. clarandi, & mutandi.

§. LXXXVII.

*Novæ deliberationes super utriusque
partis postulata.*

*Meiern acta
pac. Westph.
t. 2. l. 15.
§. 11. & seq.*

Hæc responsa Catholici Cæsareis Ora-
toribus die decima quinta Martii
tradidere, declarantes, quod salva con-
scientia ad ampliora descendere haud
possent: Trautmansdorffius tamen Lu-
theranis Archiepiscopis Regalia, Ses-
sionem & suffragium in comitiis ex Cæ-
saris mente indulgendum esse censebat:
Certabant interim Protestantes, ut Gal-
lorum, Suecorum, omniumque, quos
sibi proficuos fore sperabant, opem ad-
versus Catholicorum postulata obtine-
rent: haud segnius Catholici Gallorum,
Veneti Oratoris, & Legati Apostolici,
aliorumque Oratorum patrocinio pe-
titionum suarum æquitatem impense
commendarunt. Pollicebantur suam
opem Venetus & Galli, censebant ta-
men temporum iniquitati, hostium po-
tentix & numero, necnon Protestan-
tium importunitati & ferocix nonnihil
concedendum, nec ad eorum petitionem
Deputatos Osnabrugum decernendos
esse: ex ipsa autem Catholicorum igna-
via & pusillanimitate crescebat Prote-
stantium